

The requirements for accomplishing easy marriage from the eyes of elites and female students: a qualitative study

Tayebeh Zareie *

Assistant professor, Department of Education, Faculty of Literature and Humanities, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

<https://orcid.org/0000-0002-4298-9329>

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article History:

Received:

January 8, 2024

Accepted:

March 15, 2024

Keywords:

Marriage, elites and female students, requirements for easy marriage, contexts and factors, qualitative study

Introduction: Marriage and the ease of doing it is one of the human needs, and this research was conducted with the aim of identifying the requirements for the realization of an easy marriage. **Method:** The study method is qualitative and based on the theme analysis approach. The studied population was elite women and female graduate students of Kermanshah province in 2023, and 12 of them were interviewed by theoretical and purposeful sampling, according to the principle of theoretical saturation. Collecting the required data was done with in-depth semi-structured interviews and their analysis was done with the Colaizzi's model. **Findings:** The analysis of data led to the emergence of three general topics of prerequisites, bases and necessary conditions (with 4 subcategories of marriage goals, religious and human values, resources and facilities, economic and social factors and conditions), technical factors and executive (with 4 sub-categories of supporting young people, guarantees, marriage parties and holding ceremonies) and works and results of easy marriage (with 2 sub-categories of primary works and results and secondary works and results) along with 90 sub-themes and 218 general concepts. **Conclusion:** The examination of the requirements and solutions for the realization of easy marriage indicates that the realization of this requires all-round cooperation and a jihad movement by public institutions and people, which is the basis for increasing the marriage rate on the one hand and strengthening the family foundation on the other hand. And it can be a useful model in various aspects of life, helping young people and families.

Cite this article:

Zareie, Tayebeh.(2024). The requirements for accomplishing easy marriage from the eyes of elites and female students: a qualitative study. Journal of Islamic-Iranian Family studies .3(4), 18-32

Tayebeh Zareie

Corresponding author

Address: Department of Education, Faculty of Literature and Humanities, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Email: Tayebeh.Zareie@iau.ac.ir

Extended Abstract

Introduction: Family formation and marriage as an important event in life has always been the focus of scholars, rulers and statesmen throughout history and since it has played an important role in providing the structure and infrastructure of family formation and generation expansion (Higgins et al., 2002), necessarily efforts have been made to do it in the best way. Marriage, along with the two important phenomena of life i.e. death and birth, is one of the most important parts about which there are many orders in religious orders and scientific texts, and it not only provides physical and mental health, but also plays an important role for man in the process of reaching adulthood and expands his responsibilities (Shuae Kazemi & Herandi, 2009) and causes peace and perfection of man as well as continuity of generation.

Changes in life and changes in the way of marriage and behavioral patterns of the family such as clothing style, housing, food, diversity, expectations and luxury of life have caused a change in young people's view of marriage and as a result delaying or not doing it (Faali, 2017). The delay in marriage and the decrease in its rate are influenced by various personal and social factors (Hosseini, 2023), economic, cultural and demographic factors (Brati, 2022) and the modernity ideas (Molapnah et al., 2021). The decrease in youth marriage and its delay is associated with increasing age, and this causes a generational gap (Janadele, & Rahnama, 2014) and an increase in depression, nervous tension, anxiety, risky behaviors, tendency to commit crimes and changes in accepted marriage patterns (Ayatollahi et al., 2014), behavioral immorality and despair and lack of responsibility and change in marital values (Cherlin, 2004) and the aggravation of issues and problems related to marriage and family formation.

Although marriage is the main factor for the continuation of the generation and health and a natural and social need, and forming a family as the most important social institution is a necessity, the examination of demographic charts and statistics in Iran indicates that the marriage rate has decreased compared to previous years, and this is a move towards negative population growth, a decrease in human resources from various aspects, especially the defense and strategic ones, that cause various crises. For this reason, it is necessary to examine the conditions and requirements of easy marriage in the current situation from the point of view of the main group, that is, the youth.

What are the requirements for achieving an easy marriage from the point of view of the elites and post-graduate female students?

Methodology: The method of the current research is qualitative and has been carried out with thematic analysis approach and Colaizzi's stage model. The participants of the present study were all educated women and post-graduate female students of Kermanshah province in 2023, among which 12 people were selected and interviewed in a theoretical and purposeful manner according to the theoretical saturation criterion. The work process was as follows: first, the concept of marriage and easy marriage was examined and studied in religious and scientific sources and numerous research, and after

gaining theoretical knowledge and mastery of the subject under study, by conducting interviews, collecting data and receiving answers from participants began. The participants' views on the topic were developed through deep and semi-structured discussions, and finally the results were determined through the mentioned model.

Results: The demographic and descriptive characteristics of the participants indicated that 75% of the studied population was over 30 years old, and the number of singles and married people was equal, and 42% had a doctorate or equivalent, and 58% were senior experts. About 4% were employed and the rest were housewives or students.

The results of the conducted interviews and their coding and analysis led to the formation of 90 sub-themes, 10 main themes and three general themes. Their general titles and themes include 1. Preliminaries, platforms and necessary conditions (with 4 sub-categories of marriage goals, religious and human values, resources and facilities, economic and social factors and conditions), 2. Technical and executive factors with 4 sub-categories of supporting young people, guarantees, marriage parties and conducting ceremonies) and 3. The effects and results of easy marriage (with 2 sub-categories of primary effects and results and secondary effects and results). In order to achieve an easy marriage, it is necessary for young people, families, and officials to pay attention to these issues and to be provided in order to achieve the goal.

Discussion: The main theme of the research "realization of easy marriage" indicates that the formation and implementation of easy marriage is considered in different dimensions and should be fully considered. Below, by achieving easy marriage while having personal and social health, healthy families and a superior society, you can once again help to achieve easy marriage, and what is meant by achieving easy marriage is the formation of families in harmony with nature and it is a religious teaching that makes life desirable and improves its quality. For this reason, it is necessary to take a comprehensive and practical look at the issue of marriage, and to achieve it, while providing the facilities and conditions, the implementation requirements and its continuity should also be done in harmony with other factors.

Conclusion: Although change is the essence of social phenomena and human life, marriage is one of the issues that are related to the religious and normative values of societies, and forming a family and getting married with knowledge and awareness of the conditions and efforts to make it easy and simple. It can be realized through appropriate modeling, which requires the participation of all, movement and jihad effort.

One of the limitations of the research is that it was only conducted in Kermanshah city, and its generalization to other places should be done with caution, and it was not possible to examine all the causes, factors and aspects related to the ease of marriage in one study. Another limitation of the research is the judgments of individuals and the researcher in expressing opinions and analyzing information, which should be generalized with caution.

According to the findings and results of the research, the following suggestions are presented:

- Ensuring the activity and promotion of the economic income of the youth along with increasing the value of marriage by the government.
- Increasing student marriages and investing in this regard.
- Raising awareness and changing the approach and view of marriage from difficult to easy through educational, religious and cultural institutions.
- Increasing the motivation and happiness of young people to get married and continue the generation, such as leisure enrichment.
- Conducting applied research and using other methods of research, especially combined research about easy marriage.
- Material and spiritual and all-round support for the family as an important center for the realization of easy marriage by the Islamic government.

Acknowledgements

The author thanks and appreciates all those who participated and cooperated in this study.

Funding

This study was carried out at personal expense and without receiving any financial aid.

Ethics approval and consent to participate

The participants were voluntary and their consent was obtained in this research and interview. During cooperation, in addition, confidentiality aspects and the right to withdraw from participation in the research were announced to them at each stage.

Conflict of interests

According to the author, this article has no conflict of interest.

الزامات تحقق ازدواج آسان از نگاه نخبگان و دانشجویان دختر؛ یک مطالعه کیفی

طیبه زارعی*

استادیار، گروه معارف، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

<https://orcid.org/0000-0002-4298-9329>

چکیده

اطلاعات مقاله

مقدمه: یکی ازدواج و سهولت در اقدام به آن یکی از نیازهای انسان است که انجام آسان آن می‌تواند به رشد و تعالی انسان کمک کند. هدف پژوهش کاربردی و اکتشافی حاضر شناسایی الزامات تحقق ازدواج آسان است.

روشن: روش مطالعه کیفی و پدیدارشناسی توصیفی است و تحلیل داده‌ها به شیوه تحلیل محبتوا با توجه به الگوی کلایزی انجام شد. جامعه مورد مطالعه بانوان نخبه و دانشجویان دختر تحصیلات تکمیلی استان کرمانشاه در سال ۱۴۰۲ بودند که به شیوه نمونه‌گیری هدفمند، با توجه به اصل اشباع نظری ۱۲ نفر از آنان مورد مصاحبه قرار گرفتند. جمع آوری اطلاعات مورد نیاز با مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساخت یافته انجام و نکات به دست آمده کدگذاری و در قالب مفاهیم و مقولات دسته‌بندی شد. **یافته‌ها:** تجزیه و تحلیل اطلاعات منجر به پیدایش سه عنوان کلی مقدمات، بسترها و شرایط لازم (با ۴ مقوله فرعی اهداف ازدواج، ارزش‌های دینی و انسانی، منابع و امکانات و عوامل و شرایط اقتصادی و اجتماعی)، عوامل فنی و اجرایی (با ۴ مقوله فرعی حمایت از جوانان، ضمانتها، طرفین ازدواج و برگزاری مراسم) و آثار و نتایج ازدواج آسان (با ۲ مقوله فرعی آثار و نتایج اولیه و آثار و نتایج ثانویه) همراه با ۹۰ مضمون فرعی و ۲۱۸ مفهوم کلی گردید. **نتیجه گیری:** بررسی الزامات و راهکارهای تحقق ازدواج آسان نشان می‌دهد که تحقق این امر نیازمند همکاری همه‌جانبه و یک حرکت جهادی توسط عموم نهادها و مردم است که زمینه‌ساز افزایش میزان ازدواج از یک سو و تقویت بنیان خانواده از سوی دیگر است و می‌تواند به عنوان الگویی کاربردی در جوانب مختلف زندگی پاریگر جوانان و خانواده‌ها باشد.

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت:

۱۴۰۲ دی ۱۸

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۲ اسفند ۲۵

واژه‌های کلیدی:

ازدواج، نخبگان،
دانشجویان دختر،
الزامات ازدواج آسان،
بسترها و عوامل،
مطالعه کیفی

زارعی، طیبه(۱۴۰۲). الزامات تحقق ازدواج آسان از نگاه نخبگان و دانشجویان دختر؛ یک مطالعه

استناد:

کیفی، فصلنامه مطالعات اسلامی ایرانی خانواده، ۳(۴). ۱۸-۳۲.

طیبه زارعی

نشانی: گروه معارف، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

نویسنده مسئول:

Tayebeh.Zareie@iau.ac.ir

مقدمه

ازدواج^۱ از جمله مفاهیم، دینی و مذهبی، اجتماعی و فرهنگی، مهم جوامع است که همیشه در طول تاریخ مورد توجه عالمان، حاکمان و دولتمردان بوده است و از آنجا که در فراهم کردن ساختار و زیربنای تشکیل خانواده و گسترش نسل

¹. Marriage

نقش مهمی داشته است (Higgins et al, 2002) ضرورتا تلاش بر آن بوده است تا انجام آن به بهترین شیوه صورت پذیرد. زیرا یکی از حساس‌ترین رخدادهای زندگی در کنار دو پدیده مهم دیگر یعنی تولد و مرگ است که نه تنها سلامت جسمی و روانی را فراهم می‌کند، بلکه نقش مهمی در ورود انسان به بزرگسالی و گسترش مسئولیت‌ها دارد (Shuae Kazemi & Herandi, 2009). در دین اسلام نیز ازدواج امری مقدس و همسو با فطرت انسانی است که باعث پایداری و تداوم نسل می‌شود و در سنت و فرهنگ ایرانی، ازدواج نشانه گذر به دوره بزرگسالی، مسئولیت‌پذیری در قبال خود و جامعه و هویت‌یابی فرد است (Tayyab-Niya et al, 2024) که این امر از گذشته تا کنون تغییراتی یافته است و با سادگی گذشته فاصله گرفته است.

ازدواج به دلیل اهمیت و تأثیری که در زندگی فردی و اجتماعی افراد دارد، هنجاری پذیرفته شده در شعاع جهانی است و بی‌توجهی و یا عدم تحقق آن امری ناپسند محسوب می‌شود، زیرا تداوم نسل و بقای خانواده در گروه ازدواج و تشکیل خانواده است (Azad armaki, 2006). با این وجود تغییرات پدید آمده در زندگی و تحولات در شیوه ازدواج و الگوهای رفتاری خانواده مانند سبک پوشاسک، مسکن، خوارک، تنوع طلبی، انتظارات و تجملی شدن زندگی باعث تغییر نگاه جوانان به ازدواج و در نتیجه تأخیر یا عدم انجام آن شده است (Faali, 2017) که از جمله عوامل اثرگذار در این زمینه گرایش به تحصیلات عالی و نبود اشتغال (Safarian & Mardai, 2014) همراه با سایر مسائل اقتصادی و فرهنگی مزید بر علت شده و شرایط ازدواج را برای جوانان سخت نموده است.

کاهش ازدواج جوانان و تأخیر در آن عموماً با بالا رفتن سن همراه است و این امر باعث شکاف نسلی (Janadele, & Rahnama, 2014) و افزایش افسردگی، فشار عصبی، اضطراب، رفتارهای پرخطر، گرایش به جرائم و تغییر الگوهای پذیرفته شده ازدواج (Ayatollahi et al, 2014)، بی‌اخلاقی‌های رفتاری، نالمیدی و مسئولیت پذیر نبودن و تغییر در ارزش‌های زناشویی (Cherlin, 2004) و تشدید مسائل و مشکلات مرتبط با ازدواج و تشکیل خانواده می‌شود. در بررسی‌های میدانی و مشاهده نتایج تحقیقات مختلف مشخص می‌شود که علل و عوامل مختلف مانند برداشت‌های غلط از ازدواج (Mokhtari et al, 2021)، آشتفتگی حاصل از مدرنتیته (Molapnah et al, 2021)، افزایش توجه زنان به شرایط اقتصادی و توان مادی داماد (Rezadoust & Mambani, 2008)، اشتغال زنان و نابرابری اقتصادی (Lee et al, 2021) و ... باعث قرار گرفتن جوانان در موقعیت ناسازگار و سخت شدن شرایط ازدواج می‌شود. این در حالی است که ازدواج یک سنت الهی و امری فطری است که بدون آن خانواده و جامعه بشری تحقق نخواهد یافت و لازم است تا در زمان مناسب به این امر پاسخ داده شود.

ازدواج جوانان از موضوعات مهم اجتماعی، فرهنگی، جمعیت‌شناسخی و مخصوصاً دینی است که تحت تأثیر علل و عوامل مختلف قرار دارد و همین امر موجب شده است توسط گروه‌های مختلف و پژوهشگران رشته‌های متفاوت مورد مطالعه قرار گیرد که به عنوان نمونه می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- طیب‌نیا و همکاران (Tayyab-Niya et al,2023) با مطالعه گونه‌شناسی کیفی نگرش به ازدواج در میان دانشجویان مجرد دانشگاه‌های اصفهان دریافتند نگرش دانشجویان به ازدواج دو چارچوب کلی ساختاری و ایده‌ای پیدا کرده است و در چند نوع اصلی سوزگی (نگرش ساختارگرایانه و عاملیت‌گرایانه)، موقعیتی (نگرش رادیکال و عقلانیت‌محور) و پیامدی (نگرش تجارت‌محور و کارکردگرایانه) جمع شده است. وجود نگرش‌های مختلف و متعارضی به ازدواج از سوی جوانان نیازمند سیاست‌گذاری در راستای بهبود وضعیت ازدواج با تقویت نگرش کارکردگرایانه و اقناع نگرش عقلانیت‌محور با ایجاد زمینه‌های اقتصادی، قانونی و اجتماعی تسهیل ازدواج است. حسینی (Hosseini,2023) با مطالعه فردیت یافتنگی در ازدواج و ارائه مدل پارادایمی آن به این نتیجه رسیده است که سن، جنس، موقعیت ارزشی و اقتصادی خانواده و مناسبات اجتماعی و مشاهده تجربه طلاق در اطرافیان از جمله عوامل علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر در فردیت یافتنگی ازدواج است که باعث تعویق ازدواج، فردگرایی آن، عقد وقت و در نتیجه آسان‌گیری جنسی، تمایل به تجرد و ازدواج دیرهنگام و شبه خانواده‌های غیر رسمی می‌شود. براتی (Brati,2022) با بررسی ادراک دختران از تأخیر ازدواج و دلایل آن در خراسان جنوبی به این نتیجه رسید که عوامل مؤثر در تأخیر ازدواج دختران در قالب چهار عامل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و جمعیت‌شناختی قرار دارد که عامل اقتصادی و فرهنگی سهم بیشتری در این رابطه دارند و اشتغال دختران به عنوان مهمترین مؤلفه اقتصادی و آداب و رسوم و نگرش منفی به ازدواج به عنوان مهمترین مؤلفه فرهنگی مؤثر بر این تأخیر هستند. مولاپناه و همکاران (Molapnah et al,2021) با بررسی زمینه‌ها و پیامدهای تأخیر سن ازدواج در میان مردان مجرد شهر تهران به این نتیجه رسیدند که تأخیر سن ازدواج مردان تهران تابعی از پنداشته‌های مدرنیته است و اقدام به ازدواج مانند سایر کنش‌های فردی و اجتماعی از عقلانیتی تبعیت می‌کند که فرد محور است. علائی بوسجین (Alaei Busjin,2022) با مطالعه راهکارهای جامعه‌شناختی رفع موانع ازدواج جوانان به این نتیجه رسید که موانع اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی در ازدواج جوانا اثرگذار بوده و با افزایش این مؤلفه‌ها سن ازدواج جوانان افزایش پیدا می‌کند. مختاری و همکاران (Mokhtari et al,2021) با بررسی تأخیر در ازدواج دختران به این نتیجه رسیدند که خصیت خانواده با ازدواج، فردیت طلبی، جامعه مشوق تجرد طلبی عوامل تأخیر در ازدواج دختران هستند که این امر حاوی سه فرآیند برداشت‌های غلط مرتبط با ازدواج، ویژگی‌های تسهیل‌گر تجرد و ارتباط با افراد تضعیف کننده ازدواج است. شعاع کاظمی و فرازنده‌پور (Shuae Kazemi, & Farazandepour,2018) با بررسی رابطه سبک زندگی و تأخیر سن ازدواج دانشجویان به این نتیجه رسیدند که رابطه مستقیم میان سبک زندگی و تأخیر در ازدواج دانشجویان وجود دارد و علاوه بر سبک زندگی، سطح تحصیلات، اشتغال، ترس از آینده، الگوپذیری از عوامل زمینه ساز این تأخیر هستند. غلامی قاراب و حسینی اجداد نیاکی (Gholami Garab & Hosseini Ajdadniaki,2018) با مطالعه عوامل مؤثر بر سازماندهی ازدواج جوانان به این نتیجه رسیدند که عوامل مختلف دینی و مذهبی، نگرش خانواده و دوستان، آداب و رسوم، سنت، عقاید و باورها، تحصیلات و وضعیت اقتصادی تأثیر دارند که عامل اقتصادی و نگرش دوستان نسبت به سایر عوامل رتبه بالاتری دارد. نیکخواه و همکاران (Nikkhah et al,2016) با مطالعه نگرش دانشجویان نسبت به ازدواج و عوامل مؤثر در آن به این نتیجه رسیدند که بین متغیرهای هزینه فرصت، کلیشه‌های نقش جنسیتی و دینداری با نگرش به ازدواج، رابطه وجود دارد و بیشترین میزان اثرگذاری در نگرش سنتی به ازدواج مربوط به متغیر دینداری و برای نگرش مدرن به ازدواج، مربوط به هزینه فرصت است.

همانطور که بررسی پیشینه نشان می‌دهد ازدواج و تأخیر و تقدم آن تحت تأثیر علل و عوامل مختلف قرار دارد و بررسی شرایط و الزامات سهولت آن از نظر بانوان کمتر مورد توجه قرار گرفته است، در حالیکه یک گروه مهم در ازدواج آن‌ها هستند و می‌توانند با ازدواج به موقع عامل اصلی تداوم نسل، سلامت و پیشرفت جامعه باشند، اما بررسی نمودارها و آمارهای جمعیتی کشور ایران نشان می‌دهد که نرخ ازدواج نسبت به قبل کاهش یافته و این امر حركت به سوی رشد منفی جمعیت، کاهش نیروی انسانی از جنبه‌های مختلف و مخصوصاً دفاعی و استراتژیکی کشور و زمینه‌ساز بحران‌های مختلف است. لذا برای جلوگیری از خطرات منفی کاهش جمعیت جوان در کشور ضرورت داد به امر ازدواج و سهولت در اجرای آن توجه شود. به همین دلیل بررسی شرایط و الزامات ازدواج آسان در شرایط کنونی لازم نظر می‌رسد و مسلمان ازدواج آسان قادر است تا به عنوان الگوی مناسب برای تسریع ازدواج، جلوگیری از بالا رفت سن ازدواج و توسعه آن مدنظر قرار گیرد که این امر نیازمند آگاهی از نظرات، ایده‌ها و اطلاعات جوانان و مخصوصاً نخبگان و دختران با تحصیلات تكمیلی است که به نظر می‌رسد در این رابطه کمتر مورد توجه بوده است. به همین دلیل مسئله اصلی پژوهش این است که:

الزامات تحقق ازدواج آسان از دیدگاه نخبگان و دانشجویان دختر تحصیلات تكمیلی چیست؟

روش

پژوهش حاضر با روش کیفی که عمدتاً به اکتشاف در مسائل انسانی و اجتماعی می‌پردازد و با رویکرد تحلیل مضمون و الگوی ۷ مرحله‌ای کلازی^۲ انجام شده است. الگوی نامبرده شامل ۷ مرحله خواندن داده‌ها و اطلاعات، استخراج جملات و عبارات مهم، مفهوم بخشی به عبارات استخراج شده، مرتب سازی مفاهیم و تشکیل طبقه‌های خاص، ایجاد توصیف‌های کامل، تبدیل توصیف‌ها به توصیف جامع و خلاصه‌تر و در نهایت معتبرسازی نهایی است. مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر کلیه بانوان فرهیخته، در حال تحصیل در دوره کارشناسی ارشد و دکتری یا دارای مدرک کارشناسی ارشد و دکتری، از سینین ۲۵ سال و بالاتر در استان کرمانشاه در سال ۱۴۰۲ بودند که به شیوه نظری و هدفمند با توجه به معیار اشباع نظری^۳ تعداد ۱۲ نفر از آنان به شیوه نمونه‌گیری گلوله برخی انتخاب و مورد مصاحبه قرار گرفتند که اطلاعات جمعیت شناختی و توصیفی آنان در جدول ۱ ارائه شده است. روند کار بدین شکل بود که ابتدا مفهوم ازدواج و ازدواج آسان در منابع دینی و علمی و تحقیقات متعدد مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت و پس از آگاهی و تسلط نظری بر موضوع مورد مطالعه با انجام مصاحبه‌ها شروع به جمع‌آوری و دریافت پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان پیرامون موضوع توسط گفتگوهای عمیق و نیمه-سازمان یافته^۴ شد. از شرط‌های انتخاب مشارکت‌کنندگان آگاه بودن از موضوع، مؤنث بودن، تحصیل در مقطع تحصیلات تكمیلی و تمایل به شرکت در پژوهش همراه با آگاهی نسبی از الزامات ازدواج آسان بود. پس از طرح سوال اصلی (به نظر شما چه الزاماتی برای ازدواج آسان در جامعه لازم است?) با توجه به پاسخ و توصیف‌های ارائه شده توسط مشارکت-کنندگان سوال‌های بعدی مطرح و پرسیده شدند. با انجام پنج مصاحبه و بررسی و تحلیل اطلاعات برای اطمینان از درستی برداشت و تفسیر پژوهشگران از پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان، مجدد پاسخ‌ها به مشارکت‌کننده ارجاع داده شد و تا در صورت

². Colaizzi

³.Theoretical saturation

⁴.Semi structural

نیاز تغییرات لازم انجام شود. تجزیه تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل محتوا و مضمون^۵ صورت پذیرفت و تمام مفاهیم و مقولات دسته‌بندی گردید.

اعتبار داده‌ها با تکنیک تأییدپذیری^۶ از طریق خودبازبینی پژوهشگران و اعتقادپذیری^۷ با هدایت دقیق روند جمع‌آوری اطلاعات و همسوسازی پژوهشگران^۸ انجام شد. همچنین مصاحبه‌ها در اختیار پژوهشگر دیگری قرار داده شد و ایشان دوباره مقولات فرعی را از متن مصاحبه‌ها استخراج کرد و مقایسه مقولات استخراج شده، نشان از همسویی پژوهشگران بود.

برای رعایت ملاحظات اخلاقی بعد از ارائه توضیح در مورد اهداف و اهمیت پژوهش، رضایت شرکت‌کنندگان برای حضور در پژوهش جلب شد و به آنان توضیح داده شد که برای انصراف از پژوهش آزاد هستند و در صورت نیاز می‌توانند پس از انتشار نتایج پژوهش از آن آگاهی یابند.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در دو بخش یافته‌های توصیفی و یافته‌های کیفی ارائه می‌گردد، در بخش توصیفی جدولی از اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخگویان ارائه شده است که مطابق آن ۷۵ درصد از جمیعت مورد مطالعه بالای ۳۰ سال داشته و تعداد مجردان و متاهلین برابر است و سایر اطلاعات مربوط در جدول قابل مشاهده است.

جدول شماره ۱: اطلاعات توصیفی و جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

ردیف	اطلاعات	گروه‌ها	تعداد	درصد
۱	سن	۳۰-۲۵	۳	۲۵%
		۴۰-۳۱	۵	۴۲%
		۴۵-۴۱	۴	۳۳%
۲	تحصیلات	دکتری و معادل	۵	۴۲%
		کارشناس ارشد	۷	۵۸%
۳	تأهل	متأهل	۶	۵۰%
		مجرد	۶	۵۰%
۴	اشغال	شاغل	۵	۴۲%
		خانه‌دار	۳	۲۵%
		دانشجو	۴	۳۳%

در بخش یافته‌های کیفی پس از جمع‌آوری اطلاعات و انجام مصاحبه‌ها و با کدگذاری اطلاعات، الزامات تحقیق ازدواج آسان در ۳ جدول اصلی و ۱۰ مقوله فرعی طبقه‌بندی شد. مسامین به دست آمده براساس شاخص‌ها و ویژگی‌های ازدواج آسان هستند که عبارتند از؛ مقدمات، بسترها و شرایط لازم (با ۴ مقوله فرعی اهداف ازدواج، ارزش‌های دینی و انسانی، منابع و امکانات و عوامل و شرایط اقتصادی و اجتماعی)، عوامل فنی و اجرایی (با ۴ مقوله فرعی حمایت از جوانان، خمامت‌ها، طرفین ازدواج و برگزاری مراسم) و آثار و نتایج ازدواج آسان (با ۲ مقوله فرعی آثار و نتایج اولیه و آثار و نتایج ثانویه) که در ادامه توضیحات و جداول آن‌ها ارائه شده است.

⁵. Thematic analysis

⁶. Credibility

⁷. Dependability

⁸. Investigator triangulation

بدون تردید شروع امر ازدواج و تحقق آن نیازمند شناخت اهداف ازدواج، ارزش‌های دینی و انسانی، منابع و امکانات و توجه به عوامل و شرایط اقتصادی و اجتماعی است که از آن با عنوان مقدمات، بسترهای و شرایط لازم تحقق ازدواج آسان در پژوهش نام برده شده است. در تبیین این عوامل باید گفت که تحقق یک ازدواج آسان بدون شناخت هدف ازدواج امکان-پذیر نیست و به همین دلیل باید اهداف ازدواج به خوبی برای جوانان تبیین شود و علاوه بر این آنکه کافی و لازم از ارزش‌های دینی و انسانی پیرامون این امر مهم را بدانند و از همه مهم‌تر منابع و امکانات لازم برای آن براساس شرایط موجود فراهم باشد تا آنگاه جوانان بتوانند یک ازدواج آسان و به دنبال آن یک خانواده خوب و جامعه متعالی را تشکیل دهند. برخی از دانشجویان به این امر اشاره داشته و به عنوان نمونه می‌توان به صحبت‌های برخی از پاسخگویان اشاره نمود:

- برای برقراری و دست یابی به ازدواج آسان باید ابتدا هدف ازدواج برای جوانان مشخص شود و معرفت افزایی خانواده‌ها و جوانان پیرامون مسائلی همچون ازدواج سفید یا روابط خارج از چارچوب قانونی و مذهبی تشکیل خانواده به انجام شود و آموزش‌های لازم توسط مدارس و مرکز آموزشی ارائه و توسط رسانه‌های مختلف در جامعه دنبال و پیگیری شود (پاسخگوی شماره ۱۲).

قطعاً راهکار ازدواج آسان، پناه بردن به دین و کسب نور و روشنایی در پرتو اجرای دستورات دینی هست. همان طور که دین ما توصیه کرده که ازدواج رو در سنین کم، تربیت و فرهنگ سازی کنیم، این خود یک راهکار خوب و موفقه، چرا که دختر و پسر هر چه در سن بالاتری ازدواج کنند هم جامعه دوستان و همکاران اونا زیاد می‌شوند و حس رقابت بین اونا بیشتر می‌شوند و هم اینکه عموماً شاغل می‌شون و نیاز به ازدواج در اونا کاهش پیدا می‌کنند (پاسخگوی شماره ۱).

جدول ۲. مقدمات، بسترهای و شرایط لازم تحقق ازدواج آسان

مضمون اصلی	مضامین فرعی
اهداف ازدواج	آنکه بخشی، توجه به اهداف متعالیه ازدواج، تکامل بشر، افزایش نسل تغییر نگاه به ازدواج، برنامه‌برنیزی، چشم‌انداز، توجه به فطری بودن ازدواج
ارزش‌های دینی و انسانی	مسئله سنجی ازدواج، تقدس بخشی به ازدواج سهولت در ازدواج، پرهیز از تجمل و اسراف، عقلانیت گرایی، توجه به کفویت، توجه به ریش سفیدان و بزرگان، ارزش‌های دین، الگو گیری از سیره معصومین (ع) توجه و رعایت دستورات دینی، برگزاری ساده ازدواج، پرهیز از اسراف و تبذیر، مبارزه با بدعت‌های نوظفه در برگزاری مراسم‌ات ازدواج
منابع و امکانات	ایجاد شغل، بهبود درآمد، جهاد همگانی، هزینه فرحت، مرکز خیریه ازدواج، امکانات رایگان، آموزش ازدواج آسان، شناخت موائع، جهاد همگانی، کمک‌های دولتی، موسسات خیریه، تهیه مسکن، گسترش ازدواج دانشجویی
عوامل و شرایط اقتصادی و اجتماعی	بهبود وضعیت و شرایط اقتصادی جامعه، ساده‌زیستی، آداب و رسوم، وام ازدواج کنتrol تورم، جلوگیری از گرانی، کمک‌های دولت، سبک زندگی، ساختار دوستی‌ها،

پس از فراهم گشتن زیرساخت‌ها و تهییه منابع و امکانات لازم جهت تحقق ازدواج آسان، آنچه به عنوان الزام باید از آن یاد کرد «عوامل فنی و اجرایی» هستند که شامل حمایت از جوانان، وجود ضمانت‌ها، طرفین ازدواج و برگزاری مراسم ازدواج است و مضامین فرعی این الزام در جدول شماره ۳ قبل مشاهده است. در تبیین این یافته باید گفت که تحقق ازدواج آسان در واقع یعنی انجام آن و برای این امر لازم است تا شرایط فنی و عوامل اجرایی متناسب با هدف انجام شود. به عبارتی جوانان چون در ابتدای زندگی قرار دارند، باید توسط بزرگترها حمایت شوند و طرفین ازدواج با کاهش توقعات و سخت-گیری‌ها به انجام این امری باری رسانند. عمدۀ پاسخگویان به برگزاری ساده مراسم ازدواج جهت ازدواج آسان اشاره داشته و آن را یک الزام مهم دانسته‌اند، به عنوان نمونه به برخی از پاسخ‌های آن‌ها اشاره می‌شود:

- به نظر می‌رسد آنچه مانع از ازدواج و یا تصمیم به ان در میان جوانان شده است، مخارج بالای مراسمات و چشم و هم‌چشمی‌های زیاد است که لازم است به آن‌ها توجه و رفع شوند. به عنوان مثال باید در حد امکان از رسم‌های پرداخت شیربهای سنگین، تهیه ماشین و خانه گران قیمت، خرید وسایل لازم جهیزیه و پرهیز از برنامه‌های جانبی مانند ماه‌گردها و ... که فقط نمادی از مصرف گرایی و تجمل گرایی شود اجتناب کرد که این خود می‌تواند در تحقیق ازدواج آسان گامی موثر باشد (پاسخگوی شماره ۷).

- برای انکه ازدواج آسان بتواند محقق شود باید جو حاکم بر جامعه در راستای حمایت از جوانان باشد و مثلاً تولیدات صدا و سیما یا متن روزنامه‌ها و تولیدات فرهنگی در راستای ترویج ساده‌زیستی باشد و اینکه یاداوری این مطلب که ارزش انسان صرفًا به دارای اقتصادی بیشتر نیست (پاسخگوی شماره ۹).

جدول ۳. عوامل فنی و اجرایی تحقیق ازدواج آسان

مضمون اصلی	مضامین فرعی
حمایت از جوانان	درک جوانان، کاهش توقات از آنان، همدلی و همیاری با جوانان، تسهیلات و وام، حمایت اقتصادی، توجه به تهاجم فرهنگی، مسکن جوانان،
خدمات‌ها	تغییر سبک زندگی، حمایت خانواده، مهارت‌آموزی، ارزش‌آفرینی، وظیفه شناسی، سهولت قوانین و دستورالعمل‌ها، مشاوره، هویت‌بایی با ازدواج، مسئولیت‌پذیری،
گسترش اخلاقیات	ساده‌گیری و توجه به دستورات دینی، جلوگیری از تبذیر
برگزاری ازدواج	درک متقابل، دوری از سخت‌گیری، اشاعه اخلاق، کمک خانواده‌ها به جوانان جهت تصمیم گیری صحیح، قناعت، ساده زیستی
هرراهی و باری بزرگان در ازدواج، پرهیز از چشم و هم چشمی،	ازدواج دانشجویی، دوری از مراسمات پر هزینه، کیفیت ازدواج، مراکز ازدواج آسان،

ازدواج آسان در صورتی محقق شود، دارای آثار و پیامدهای مهمی است که این آثار شامل پیامدهای اولیه و ثانویه هستند و در واقع تسهیل گر ازدواج آسان می‌باشند. زیرا با افزایش سلامت جسم و روان و برخورداری از آرامش استحکام و پایداری خانواده بیشتر می‌شود و افراد با سهل‌گیری و کمک به انجام ازدواج‌های آسان بیشتر سعی در تداوم نسل خود دارند و می‌توان چنین برداشت نمود که آثار و نتایج تحقیق ازدواج آسان خود به عنوان محرك و الزامي برای آن محسوب می‌شوند. برخی از مشارکت‌کنندگان در این باره میان تحقیق ازدواج آسان و آثار و نتایج آن یک رابطه دو سویه برقرار است و می‌توان از هر کدام به نفع دیگری بهره‌مند گردید. به عنوان نمونه پاسخگوی شماره ۵ این چنین اظهارنظر داشت:

- برای تحقیق ازدواج آسان باید به جوانان *الگوده‌ی صورت بگیرید* و در *واقع الگوها* خود شامل کسانی هستند که معمولاً ازدواج آسان داشته‌اند و آن‌ها در این امر پیشگام و داوطلب می‌شوند و کمک می‌کنند تا چرخه ازدواج آسان رونق بیشتری داشته باشد و این در واقع از آثار و برکات ازدواج آسان است که باعث تداوم این عمل زیبا می‌شود (پاسخگوی شماره ۵).

- آسان شدن ازدواج علاوه بر آثار فردی و آرامش و امنیت جسمی و روانی همسران، نه تنها باعث حفظ پاکی و تداوم نسل می‌شود، بلکه آثار و برکات فراوانی همچون صرفه‌جویی در مخارج، کاهش هزینه‌ها، تشویق دیگران و ترویج فرهنگ ازدواج در جامعه به همراه دارد (پاسخگوی شماره ۲).

جدول ۴. آثار و نتایج تحقیق ازدواج آسان

مضمون اصلی	مضامین فرعی
نتایج اولیه	سلامت فردی، سلامت اجتماعی، سلامت جسمی و روحی، آرامش و آسایش، مطلوبیت روانی، ارتقای کارآمدی، موقفیت، پختگی، ایجاد انگیزه برای کار و فعالیت
نتایج ثانویه	اتسجام خانواده، پایداری جامعه، بهبود روابط اجتماعی، کاهش آسیب‌ها، تداوم نسل، تحکیم ارزش‌ها، حفظ حرایم و حرمت‌ها، رشد و تعالی جامعه،

بحث و نتیجه‌گیری

تشکیل خانواده و ازدواج یکی از مهم‌ترین بخش‌ها و به عبارتی قسمت مهمی از زندگی انسان است که پیرامون آن در دستورات دینی و متون علمی سفارش زیادی شده است که از یک سو باعث آرامش و کمال انسان و از طرف دیگر باعث تداوم نسل می‌شود. بنابراین توجه به آن و دقت در برگزاری هرچه بیشتر و ساده‌تر آن از جمله مسائل و موضوعات مهم است که می‌تواند مورد توجه و پژوهش قرار گیرد. از طرفی مشاهدات نشان می‌دهد که برگزاری ازدواج و تحقق آن با آنچه نیاز جامعه و مدنظر تعالیم و دستورات اخلاقی و اجتماعی دین است، فاصله گرفته است و برای رسیدن به هدف نامبرده نیازمند الزاماتی است، از آنجا که ازدواج از امور غریزی انسان و همسو با طبیعت و فطرت بشر است، عدم توجه به آن و یا به تاخیر افتادن آن می‌تواند لطمات جبران ناپذیری بر جوانان داشته و از نظر روحی، روانی سلامت فردی و اجتماعی آنان را به مخاطره اندازد لازم است تا همه نهادهای اجتماعی در کشور از خانواده گرفته تا آموزش و پرورش، دولت‌ها و حاکمیت با استفاده از پتانسیل‌های موجود در کشور اقدامات اساسی در این باره صورت دهند. به همین دلیل هدف پژوهش حاضر بررسی الزامات تحقق ازدواج آسان از نگاه بانوان فرهیخته و آگاه از موضوع در این زمینه و آگاه از موضوع پژوهش براساس مصاحبه و تحلیل مضمون با استفاده از الگوی کلایزی بود. نتایج حاصل از مصاحبه‌های انجام شده و کدگذاری و تحلیل آن‌ها باعث شکل‌گیری ۹۰ مضمون فرعی، ۱۰ مضمون اصلی و سه عنوان کلی گردید. عنوان‌کلی و مضامین آن‌ها شامل ۱- مقدمات، بسترها و شرایط لازم (با ۴ مقوله فرعی اهداف ازدواج، ارزش‌های دینی و انسانی، منابع و امکانات و عوامل و شرایط اقتصادی و اجتماعی)، ۲- عوامل فنی و اجرایی (با ۴ مقوله فرعی حمایت از جوانان، ضمانت-ها، طرفین ازدواج و برگزاری مراسم) و ۳- آثار و نتایج ازدواج آسان (با ۲ مقوله فرعی آثار و نتایج اولیه و آثار و نتایج ثانویه) هستند که برای تحقق ازدواج آسان لازم است مورد توجه جوانان، خانواده‌ها و مسئولان قرار گرفته و در راستای رسیدن به هدف تأمین گرددند.

مضون اصلی پژوهش «تحقیق ازدواج آسان» بیانگر این مطلب است که شکل‌گیری و انجام ازدواج آسان در ابعاد مختلف مدنظر است و باید به صورت کامل مورد توجه قرار گیرد. زیر با تحقیق ازدواج آسان ضمن داشتن سلامت فردی و اجتماعی، خانواده‌های سالم و جامعه متعالی، می‌توان مجدد به تحقق ازدواج آسان یاری رسانید و آنچه از طریق تحقق ازدواج آسان مدنظر است، شکل‌گیری خانواده‌های همسو با فطرت و تعالیم دینی است که زندگی را مطلوب و کیفیت آن را ارتقا می-بخشد. به همین دلیل لازم است تا نگاهی جامع و کاربردی به موضوع ازدواج آسان شود و برای دست‌یابی به آن ضمن فراهم آوردن امکانات و شرایط، ملزمات اجرایی و تداوم آن نیز هماهنگ و همسو با سایر عوامل انجام شود.

در تبیین یافته‌های پژوهش باید گفت که اگرچه تعییر در ذات پدیده‌های اجتماعی و زندگی انسان است، ولی ازدواج از جمله مسائلی است که مرتبط با ارزش‌های دینی و هنجاری جوامع بوده و تشکیل خانواده و انجام ازدواج با شناخت و آگاهی از شرایط و تلاش برای سهولت و سادگی آن از طریق الگوسازی مناسب قابل تحقق است که لازمه آن مشارکت همگانی و حرکت و تلاش جهادی است.

یافته‌های پژوهش حاضر را می‌توان با نتایج پژوهش‌های طیب‌نیا و همکاران (2023) مبنی بر ایجاد شرایط و زمینه‌های اقتصادی، قانونی و اجتماعی تسهیل ازدواج جوانان، حسینی (2023) و مختاری و همکاران (2021) توجه به فردیت یافنگی ازدواج و آثار آن مانند تعویق ازدواج، عقد موقت و آسان‌گیری جنسی، تمایل به تجرد و ازدواج دیرهنگام، براتی (2022) شرایط و عوامل اقتصادی و فرهنگی در پرهیز از ازدواج به موقع و آسان، مولاپناه و همکاران (2021) توجه به

مدرنیته، علائی بوسجین (2022) رفع موانع اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی در ازدواج، شعاع کاظمی و فرازندهبور (2018) سبک زندگی، میزان تحصیلات، اشتغال، ترس از آینده، غلامی قاراب و حسینی اجداد نیاکی (2018) عوامل مختلف دینی و مذهبی، نگرش خانواده و دوستان، آداب و رسوم، سنت، عقاید و باورها، تحصیلات و وضعیت اقتصادی مرتبط دانست که هر کدام به یک یا چندین عامل مهم در دوری از ازدواج، تأثیر یا شرایط نامناسب برای آن اشاره داشته و رفع آنان و یا فراهم سازی شرایط و امکانات را عاملی جهت سهولت و تحقق ازدواج آسان دانسته‌اند، همسو دانست.

نحوه اندیشن و نگریستن انسان به جهان و زندگی، شناخت از خود و جامعه، رابطه او با خانواده و اجتماع و هدف از زیستن باعث رفتار و عکس العمل نسبت به رخدادهای مهم زندگی است و دستیابی به اهداف و نیازهای انسانی را متأثر می‌سازد. با این وجود افزایش شناخت، دانش و بهره‌مندی از تجارب دیگران همراه با بکارگیری راهبردهای علمی مناسب در کنار توجه به نظرات نخبگان جامعه می‌تواند انسان را در بهتر زیستن یاری رساند و در رابطه با ازدواج آسان که متناسب و همسو با خلقت و فطرت انسانی است، هماهنگی پیدید آورد. به همین دلیل در راستای نتایج پژوهش پیشنهاداتی ارائه می‌گردد.

محدودیت‌ها و پیشنهادات

از محدودیت‌های این پژوهش این است که فقط در شهر کرمانشاه انجام شده است و تعمیم آن به سایر نقاط باید با اختیاط صورت بگیرد و همچنین بررسی همه علل و عوامل و جوانب مرتبط با سهولت ازدواج در یک پژوهش امکان‌پذیر نبود. از دیگر محدودیت‌های پژوهش قضاوت‌های افراد و پژوهشگر در بیان نظرات و تحلیل اطلاعات است که تعمیم آن‌ها باید با اختیاط صورت گیرد.

در راستای یافته‌ها و نتایج و موضوع پژوهش پیشنهادات زیر ارائه می‌گردد:

- تأمین فعالیت و ارتقای درآمد اقتصادی جوانان همراه با ارزش‌افزایی ازدواج توسط حاکمیت.
- افزایش ازدواج‌های دانشجویی و سرمایه‌گذاری در این رابطه.
- فراهم سازی زیرساخت‌ها و امکانات لازم همسرگزینی برای جوانان در سن ازدواج توسط دولت.
- آگاهی بخشی و تغییر رویکرد و نگاه به ازدواج از سخت به آسان از طریق نهادهای آموزشی، مذهبی و فرهنگی.
- افزایش انگیزه و دلخوشی‌های جوانان برای ازدواج و تداوم نسل مانند غنی سازی اوقات فراغت.
- رفع موانع و مشکلات ازدواج و آموزش کاربردی در مورد ازدواج آسان و نتایج آن.
- انجام تحقیقات کاربردی و با استفاده از سایر شیوه‌های پژوهش مخصوصاً ترکیبی پیرامون ازدواج آسان.
- حمایت مادی و معنوی و همه جانبه از خانواده به عنوان مرکز مهم تحقق ازدواج آسان توسط حاکمیت اسلامی.
- بهره‌مندی از قدرت فضای مجازی و رسانه‌ها در معرفی شیوه‌ها و نتایج ازدواج آسان.

تعارض منافع

این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافع با سایر مقالات ندارد. نویسنده اصالت محتوای مقاله را تأیید نموده و حق استفاده از آن‌ها را به فصلنامه مطالعات اسلامی ایرانی خانواده و اگذار نموده و اعلام می‌دارد که این مقاله قبلاً در جای دیگر منتشر نشده است و همزمان برای نشریه دیگری ارسال نگردیده است.

اخلاق پژوهش

شرکت کنندگان داوطلبانه بود و رضایت آنها در این پژوهش و مصاحبه دریافت شد. در هنگام همکاری علاوه بر این، جوانب محترمانگی و حق انصراف از مشارکت در پژوهش در هر مرحله به آنها اعلام شد.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی و بدون دریافت هزینه مالی انجام شده است.

سپاسگزاری

از تمام کسانی که در این مطالعه مشارکت و همکاری نمودند، تشکر و قدردانی دارم.

Reference

The Holy Quran

- Azad armaki, T (2006). Sociology of the Iranian family, Tehran: Samt.
- Ayatollahi, Z & others (2014). Knowledge of family and population, Tehran: Maarif Publishing House.
- Brati, H (2022). "Analysis of girls' perception of delayed marriage age and its reasons (a case study of South Khorasan)", Cultural and Social Studies of Khorasan, (1) 17: 7-34. <https://doi.org/10.22034/fakh.2022.338324.1545>
- Janadele, A., & Rahnama, M (2014). "Transformation in the conventional pattern of the Iranian family (secondary analysis of causal data)", Family Research, (39) 10: 514-493. <https://doi.org/10.48308/JFR.18.3.493>
- Rezadoust, K., & Mambani, I (2008). "Investigating the relationship between delayed marriage age and income variables, level of education and other variables of working women", Shahid Chamran University of Ahvaz Applied Counseling, (16)1: 103-120. https://jac.scu.ac.ir/article_10266.html
- Cherlin, A (2004) "The deinstitutionalization of American marriage". Journal of Marriage and the Family (66). 4: 848-861. <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00058.x>
- Shuae Kazemi, M., & Jafari Herandi, M (2009). "A comparative study of the attitude of single and married students towards marriage from the perspective of Glasser's reality therapy", Social Research Quarterly, (3) 4: 111-128. <https://www.sid.ir/paper/164858/fa>
- Shuae Kazemi, M., Farazandepour, F (2018). "Relationship between lifestyle and delay in marriage age among university students", Lifestyle Journal, (5) 9: 125-139. https://journal.manaviat.ir/article_104322.html

- Safarian, M., Mardai, G-M (2014). "Social and economic factors related to the increase in marriage age of young people (Kermanshah city case study)", Sociological Studies of Youth, (3) 7: 106-122. <https://lib.wrc.ir/scholar/view/1/19158>
- Tayyab-Niya, M; Kardavani, R., & Yaraghi, S (2023). "Qualitative typology of attitude towards marriage among unmarried students of Isfahan universities", Applied Sociology, (34) 2, 90: 101-122. <https://doi.org/10.22108/jas.2023.136080.2347>
- Alaei Busjin, M (2022). "Development of sociological solutions to remove cultural, social and economic obstacles and problems of youth marriage", Iran Social Development Studies, (2) 13: 238-249. https://jisds.srbiau.ac.ir/article_17779.html
- Gholami Garab, S; Hosseini Ajdadniaki, S- J (2017). "Investigation of cultural-social factors affecting the organization of youth marriage (case study: students of the humanities department of Tehran University of Research Sciences in 2015)", strategic studies of sports and youth, (17) 41: 73-84. https://faslname.msy.gov.ir/article_270.html
- Faali, M (2017). Basics of lifestyle, 2nd edition, Qom: Al Yassin Institute of Culture, Art, Religion and Spirituality.
- Mokhtari, S; Yousefi, Z; & Monsheei, Gh (2021). "Identification of the phenomenon of delay in marriage of girls: contextual theory", Applied Family Therapy Quarterly, (2) 2: 46-66. <https://doi.org/10.22034/aftj.2021.284513.1082>
- Molapnah, Z; Rahmani Khalili, E; & Vothoqi, M (2021). "Sociological study of the contexts and consequences of delaying the age of marriage among unmarried men in Tehran", Women's Strategic Studies, (4) 94: 161-184. <https://doi.org/10.22095/jwss.2022.257668.2536>
- Nikkhah, Hidayat-Allah; F, Maryam; & Asgharpour Masuleh, A- R (2016). "Girls' attitude towards marriage and factors affecting it", Applied Sociology, (28)3, 67: 99-122. <https://doi.org/10.22108/jas.2017.21711>
- Cherlin, A (2004) "The deinstitutionalization of American marriage". Journal of Marriage and the Family (66). 4: 848-861. [Doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00058.x](https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00058.x)
- Higgins, L. T., Zheng, M. Liu, Y. & Sun, C.H. (2002) "Attitudes to Marriage and Sexual Behavior: A Survey of Gender and Culture Differences in China and United Kingdom". *Sex Roles*. 46(3-4): 75-89. [DOI:10.1023/A:1016565426011](https://doi.org/10.1023/A:1016565426011)
- Hosseini, N (2023). "Explaining the Paradigm Model of Finding Individuality in Youth Marriage", Family Research, (71) 18: 43-514. https://scj.sbu.ac.ir/article_96503.html
- Lee, B. S., et al. (2021). "Factors delaying marriage in Korea: An analysis of the Korean population census data for 1990–2010". Asian Population Studies, (17)1: 71-93. DOI:[10.1080/17441730.2020.1781380](https://doi.org/10.1080/17441730.2020.1781380)